



BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2021. július

AKTUÁLIS

Jubileum

2021-ben ünnepli fennállásának 25. évfordulóját a Duna-Dráva Nemzeti Park.

Az évforduló alkalmából idén számos akciót, játékot hirdetünk meg, visszatekintünk az elmúlt két és fél évtized eseményeire. Honlapunkon részletes tájékoztatást adunk aktuális, a jubileumhoz kapcsolódóan meghirdetett akcióinkról: <https://ddnp.hu/igazgatosag/jubileum>



HÍREK

Szabadon repülhet a fiatal sas

Immár egészségesen szárnyalhat egy fiatal rétisas a Duna-Dráva Nemzeti Park részét képező Gemenci erdőben. A nemzeti park igazgatóság munkatársai egy ifjú természetvédő segítségével engedték szabadon a felerősödött madarat, melyet három héttel korábban az erdészeti munkatársai találtak a földön a fészkek közelében.



A frissen kirepült fióka nem repült, enyhén imbolygott és könnyen megfogható volt. A kikerkező természetvédelmi őr azonnal a sukorói vadmadárkórházba szállította, ahol szakértő állatorvosi ellátást kapott. Három heti kezelés és megfigyelés után végül a teljes erejében lévő sas szabadon távozhatott. Az elengedés a fiatal madár fészkének közelében történt, annak reményében, hogy az idei sasfióka csatlakozni tud szüleihez, akik megtaníthatják neki a vadászat mesterfogásait.

A fokozottan védett rétisas hazánk legnagyobb ragadozó madara. A kifejlett egyedek

szárnyfesztávolsága eléri a 220-240 cm-t, testtömegük pedig a 6-7 kg-ot is. Az idei rétisas költés eredményessége elmaradt a korábbi évekéitől, így nagyon örvendetes a fióka megmenekülése. Köszönet az erdészeti dolgozóknak és Dr. Berkényi Tamás állatorvosnak. A madár elengedéséről Facebook oldalunkon rövid videófelvétel tekinthető meg:

<https://www.facebook.com/384568626352/videos/361081565534719> (Szöveg és kép: Dombi Imre)

Megkezdődött a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen a III. számú tömegsír feltárásának 2. üteme

A Mohácsi Nemzeti Emlékhely öt tömegsírja közül a III. számú feltárása és tudományos vizsgálata az antropológusok és régészek közreműködésével tavaly augusztusban kezdődött. A tervezettnél nagyobb arányban előkerülő leletek miatt a tömegsír feltárása az idei évben is folytatódik.



A régészeti feltárás magába foglalja a tömegsír felnyitását, a csontvázak különválasztását, osztályozását, antropológiai morfológiai vizsgálatát, valamint a régészeti leletmentést. A feltárást a Janus Pannonius Múzeum régészei a Szegedi Tudományegyetem antropológusaival közösen végzik. A régészeti feltárás célja, hogy a hős katonák fél évezreddel a csatát követően méltó módon kapják meg a végtisztességet, továbbá, hogy a Mohácsi Nemzeti Emlékhely a nemzeti kegyeleti szempontoknak megfelelően egy teljesen új interaktív kiállítás keretében – a legújabb antropológiai,

régészeti, történelmi kutatások eredményeit felhasználva – mutassa be a látogatóknak a magyarság egyik legfontosabb, sorsfordító történelmi eseményét.

A feltárás során az idén „Az év emlékhelyévé” nyilvánított Mohácsi Nemzeti Emlékhely továbbra is fogad látogatókat, a jelenlévő régész szakemberek tájékoztatják az érdeklődőket a munkálatokról.

Az aktuális munkálatokról tartottunk sajtótájékoztatót 2021. július 7-én szerdán, 10.00 órai kezdettel a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyen. Az eseményen részt vett Hargitai János országgyűlési képviselő; Bertók Gábor régész, mb. igazgató (Janus Pannonius Múzeum); Závoczky Szabolcs igazgató (Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság).

Elismerések a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársainak

Dr. Nagy István agrárminiszter a Pesti Vigadó dísztermében 2021. július 6-án megrendezett ünnepségen szakmai díjakat és elismeréseket adott át a természetvédelem területén kimagasló eredményeket elért szakemberek részére a Föld Napja alkalmából. Igazgatóságunk három munkatársa kapott elismerést: egy kollégánk Pro Natura Emlékplakettet, két munkatársunk pedig Miniszteri Elismerő Oklevelet kapott.

Pro Natura Emlékplakettet kapott Kulcsár Péter, a Mecsek tájegység tájegységvezetője, a mecseki erdők védelme és megújítása érdekében végzett rendkívül lelkiismeretes, fegyelmezett és magas szakmai színvonalon végzett munkája elismeréseként.

Miniszteri Elismerő Oklevelet kapott Csór Sándor természetvédelmi őrkerület-vezető, a darányi borókás területén végzett vagyongazdálkodási feladatok, valamint a savanyú homoki gyepek legeltetéssel történő működtetésben végzett magas színvonalú szakmai munkájáért.

Miniszteri Elismerő Oklevelet kapott Kedves Tamásné pénzügyi és számviteli referens, a kiemelkedő színvonalú, szakszerűen végzett eszköz- és készletgazdálkodással, valamint erdőgazdálkodással kapcsolatos pénzügyi és számviteli tevékenységéért.

Ezúton is gratulálunk kollégáinknak!

SZEMELVÉNYEK A TERMÉSZETVÉDELEM TÖRTÉNETÉBŐL

45 éve történt

1976. augusztus 29-én nyitotta meg kapuit a Mohácsi Történelmi Emlékhely. A csata 450. évfordulóján tartott megemlékezésen és avatóünnepségen egyes becslések szerint több mint 10.000 ember vett részt.

A 7,5 ha-on létrehozott emlékhely területe még 1975-ben természetvédelmi oltalom alá került Mohácsi Történelmi Emlékhely Természetvédelmi Terület néven. Az emlékhely építési-kivitelezési munkái során több meglepetés is érte a munkásokat. Az 1960-ban részlegesen feltárt I. és II. számú tömegsírok köré tervezett emlékhely földmunkálatai során megtaláltak még kettőt, majd az öntöző rendszer kiépítésekor további egy tömegsír. Az emlékhely közelgő megnyitó ünnepsége miatt ezeknek a tömegsíroknak csak részleges feltárására volt lehetősége a régészeknek és antropológusoknak.



*Forrás: Tóth Éva Vérbetűkkel íratott – 1526. Topos 3, 115-158. (2014).
Illusztráció: Az állatok védelme (szerk.: Herman Ottó), Franklin Társulat, Budapest, 1883.
Sorozatszerkesztő: Varga Zsolt*

SZÍNES ÉLŐVILÁG

Kányafiókák kirepülés előtt

Az utóbbi években a Dél-Dunántúlon a vörös kányák számának ugrásszerű növekedése tapasztalható. Hazánk egyik legritkább ragadozómadarának országos állománya mindössze 25-30 pár lehet, melyből Baranya megyében 15-20 pár költése valószínűsíthető. Kányafiókák kirepülés előtt

Az előkerülő új fészkek biztonságának szavatolása természetvédelmi őr kollégáink feladata, akik egyeztetnek az érintett gazdálkodóval a szükséges korlátozásokról, és nyomon követik a költéseket. A korábbi években jellemzően a faj elterjedése a megye sík területeire korlátozódott, azonban az elmúlt évben új fészkek kerültek elő a Mecsek előterében is. Így már a Mecsek Tájegység is büszkélkedhet vörös kánya költőpárral, mely ebben az évben 3 fiókát nevelt fel sikeresen.

A vörös kánya (*Milvus milvus*) Magyarországon fokozottan védett faj, természetvédelmi értéke 500 000 Ft.



(Szöveg és fotó: Völgyi Sándor)

Magyar Pásztorokutyák Terelőversenye – Szaporca, augusztus 14.

2021. augusztus 14-én, szombaton kerül megrendezésre a Magyar Pásztorokutyák Terelőversenye a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság és a Duna-Tisza Magyar Pásztorokutyás Hagyományőrző és Sport Egyesület szervezésében a Harkány közelében található Szaporcán, az Ős-Dráva Látogatóközpontban.

Hosszú évszázadokon át a legeltető állattartás képezte az ország mezőgazdaságának gerincét. A külföldre hajtott, itt felhizlalt jószágok sokasága miatt Európa éléskamrájának is nevezték hazánkat. A programnak helyszínt adó Ormánság is kiemelt szerepet játszott a lábas jószágok felnevelésében, amit a még máig is fellelhető pásztorhagyományok és eszközök jeleznek. Az egész napos rendezvény keretében a magyar pásztorokutyák őshonos juhaink hajtásában, terelésében versengenek majd. A program alatt nem csak a képzett kutyákra számítunk, mert mód nyílik a juhokat eddig még soha nem látott pásztorokutyák terelési képességének felmérésére is, ami különös színfoltja lesz a rendezvénynek. A hagyományos pásztorviseletek és eszközök alkalmazás közbeni használatát is láthatják az érdeklődők, sőt első kézből ismerhetik meg a pásztorélet sokszor nem is olyan könnyű mivoltát.



Programok a nap folyamán: terelőverseny MEOESZ szabályok szerint, terelési képességvizsga (FCI NHAT, MEOESZ), mudi klubkiállítás és tenyészszemle (Fényes Mudi Klub), íjászbemutató - Daróczi Zsolt és barátai; shagya arab lovak bemutatása; Mi is a madárrepatriáló? Érdekességek a madárvédelemről, természetvédelemről; régi pásztorokutyák bemutatója.

Kedvcsináló fotók

2018: <https://www.flickr.com/photos/dunadrava/albums/72157699787568724>

2019: https://www.facebook.com/odlkszaporca/photos/?tab=album&album_id=2480096095384252

FELHÍVÁS

Fotópályázat - A gyepek titkai II.

A Grassland-HU LIFE integrált projekt keretében a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. és projektpartnerei idén ismét fotópályázatot hirdetnek, amelynek célja a gyepes élőhelyek értékeinek, jellemző növény- és állatfajainak bemutatása, népszerűsítése, és ezen keresztül a figyelem felhívása védelmük, megőrzésük fontosságára.

A 2021-es pályázat témája a gyepes élőhelyek GERINCTELEN ÁLLATFAJAINAK bemutatása.



Részletek itt: <http://www.grasslandlifeip.hu/palyazati-kiiras>

PROGRAMAJÁNLÓ

Túra a Szársomlyóra, szoborparki panoráma

A Villányi-hegység csúcsa a Szársomlyó. A meredek hegyoldal szubmediterrán klímaterületein botanikai ritkaságok élnek. A hegyen 75 védett növényfajt találtak, közülük 4 faj kizárólag itt fordul elő hazánkban.

A fokozottan védett terület szakvezetővel látogatható, szerdától vasárnapig naponta 10.00 órakor indul garantált szakvezetési túra a Nagyharsányi Szoborparktól egyéni turistáknak és csoportoknak, egész évben folyamatosan. A túra résztvevői ingyenesen tekinthetik meg a Szoborparkot!



A Szársomlyó keleti végén található Nagyharsányi Szoborparkot 2012 tavasza óta a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működteti. Az elmúlt évben átadott korszerű, tájba illő stílusú fogadóépületben kiállító- és közösségi tér található, filmvetítési lehetőséggel, a NATURA2000 értékeket és a szoborparki alkotómunka történetét bemutató tablók, kőzetbemutatóval, természetfotó kiállítással. Az épület tetején kialakított teraszról megszemlélhető az egykori bányaudvar területén 1967 óta gyarapodó, jelenleg 130 műalkotást tartalmazó szoborgyűjtemény. A szoborparkot övező meredek szikla peremén húzódó Kikerics panoráma sétány a látogatók biztonságos mozgását teszi lehetővé, miközben megóvja a terület növényvilágát a taposási kártól, hiszen a látogatók végig a talaj szintje fölött vezetett, korlátokkal ellátott fém járőfelületen haladnak. A sétány elején, valamint a szoborpark fölé merészen kinyúló felső kilátópontnál információs tablók nyújtanak lényegre törő ismeretanyagot a látogatóknak magáról az építményről, valamint az itt élő magyar kikericsről.

14. Ördögkatlan: a Nagyharsányi Szoborpark ismét fesztiválhelyszín

2018 után idén ismét lesznek programok az Ördögkatlan Fesztivál keretében a Nagyharsányi Szoborparkban. 2019-ben az új fogadóépület és panorámasétány építése miatt zárva tartott a létesítmény, 2020-ban pedig a koronavírus miatt elmaradt a fesztivál. Idén újult erővel, a korábban megszokott formában, értékes kulturális programok várják a fesztiválozókat a helyszínen, augusztus 3-7. között.

Szerdától szombatig minden nap 10.00 órakor indulnak az „Ördögtúrák” a Szársomlyó csúcsára a Szoborpark fogadóépületétől, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság szakvezetője sok érdekes információt oszt meg a résztvevőkkel. Ezekon a programokon a fesztiválkarszalaggal érkezők 50% kedvezményt kapnak a részvételi díjból.



A Szoborparkban színházi előadások, rendhagyó idegenvezetések lesznek, a Pécsi Tudományegyetem idén 25 éves Művészeti Karának hallgatói és oktatói elektronikus zenei programmal készülnek, vetítésre kerül a 2017-ben itt megtartott Cseh Tamás – Leonard Cohen emlékkoncertről készült film. E programokra a belépés fesztiválkarszalaggal ingyenes.

Részletek a fesztivál honlapján:

Szoborpark: <https://ordogkatlan.hu/szoborpark>

Amfiteátrum: <https://ordogkatlan.hu/szoborpark--amfiteatrum>

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság augusztusi programjai

Augusztus 1., 22.: E-bike kilátótúra Pécs felett a Mecsekben

Ezt az e-bike túrát a Mecsek középső részének legszebb kilátópontjaira szerveztük. Célunk, hogy minél több csodálatos képet mutassunk a Mecsekről gyönyörű mediterrán városunkra – Pécsre, miközben a természeti értékekben gazdag Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet hangulatos erdeiben kerékpározunk. Mindezt az e-bike-ok segítségével tesszük meg, amely lehetővé teszi, hogy élvezzük a túrát még hegynek felfelé is. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Augusztus 6.: Vízitúra a Fekete-vízen

A Fekete-víz a Dráva egy kisebb mellékfolyója, amely kellően vadregényes, kacskaringós, a vízmélység azonban elérheti a két métert is. Ennek ellenére kezdőknek, családoknak ideális, mert nincs sodrás, és az állatvilág legalább olyan bőségben van jelen, mint a Dráván. A túra hossza attól is függ, hogy a felső, vagy az alsó szakaszt tudjuk evezni 7-10 km, ami kb. 3-3,5 órát vesz igénybe. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Augusztus 7., 21.: Mecseki „cseppkörút” – Túra elektromos kerékpárral

Ezt az e-bike túrát a Nyugati-Mecsek látványosságai köré szerveztük. Nem maradhatnak ki belőle az orfíui malmok a Vízfő tanösvény, az Abaligeti-barlang, a kővágószőlősi és a cserkúti Árpád-kori templom, és a Mecsek csodálatos erdei sem. Gyönyörű utakon, A Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet természeti és kultúrtörténeti értékekben gazdag erdeiben, hegyen-völgyön keresztül tekerünk, amely az e-bike-okkal könnyen megtehető. Most fogjuk csak érezni igazán a hegyi kerékpározás örömét, amikor nem kell tartani az emelkedőktől. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Augusztus 7., 14., 21., 28.: Gólyák nyomában Béda-Karapancsán

A résztvevők először kenutúrárt tehetnek a Duna hullámterén található varázslatos Külső-Béda mellékágon, majd a Fehér Gólya Múzeumban érdekes tárlatvezetés keretében ismerhetik meg e gyönyörű madarak életét. A program résztvevőinek létszáma korlátozott, ezért minden esetben előzetes jelentkezés szükséges: info@fehergolyamuzeum.hu. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra. A program időtartama: 4 óra. Részvételi díj: 2-14 éves korig: 1900 Ft/fő, 14 éves kor felett: 2200 Ft/fő. Kenutúra (múzeumlátogatás nélkül): 2-14 éves korig: 1600 Ft/fő, 14 éves kor felett: 1800 Ft/fő.

Augusztus 8., 28.: E-bike túra a kelet-Mecsekben

A Mecsek Magyarország talán legváltozatosabb felépítésű hegysége, amely természeti csodákkal, védett környezeti értékekkel rendelkezik és olyan belső hegyi utakat kínál, amelyre a legigényesebb bringások is csettinteni fognak. tekerünk a Zengő oldalában, kis aszfaltozott hegyi utakon a Mecsek erdeiben, érintjük az üvegesek útját, és benézünk a Pécsváradi várba, amely szépen felújított állapotban várja a látogatókat. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Augusztus 11.: Óvodás séták a Pintér-kert Arborétumban

Szimatolva, tapogatva ismerkedhetnek a gyerekek a Pintér-kert csodálatos növényeivel. A program keretében az óvodások megismerhetik a kert illatösvényét és a tavakban élő aranyhalakat.

A részvételhez előzetes jelentkezés szükséges! Tel.: 70/374-0295. Helyszín, időpont: Pintér-kert Arborétum, 9.00 óra, 11.00 óra, 13.00 óra. A program időtartama: 60 perc, a részvételi díj: 400 Ft/fő.

Augusztus 13.: Gólyabúcsúztató

A gólyacsaládok hamarosan útra kelnek afrikai telelőterületükre, ennek alkalmából felkeressük az immár röpképes fiókákat, búcsút intve és jó utat kívánva nekik. A sétát érdekes információk, ügyességi feladatok egészítik ki, mely során a résztvevők mélyebb ismereteket szerezhetnek a madárról. Helyszín, időpont: Kölked, Fehér Gólya Múzeum, 9.00 óra. A program időtartama: 2-3 óra, a részvételi díj: 700 Ft/fő.

Augusztus 14.: Magyar Pásztorkutyák Terelőversenye

Az egész napos rendezvényen a magyar pásztorkutyák őshonos juhaink hajtásában, terelésében versengenek. A programon nem csak a képzett kutyákra számítunk, mód nyílik juhokat korábban még nem látott pásztorkutyák terelési képességének felmérésére is. Helyszín: Ós-Dráva Látogatóközpont. Részletek a Békalencce 4. oldalán olvashatók a programról.

Augusztus 20.: Egynapos vízitúra a Dráván

Egy természeti szépségekben különösen gazdag vízi túrát ajánlunk Vejti és Drávaszabolcs között a Dráván. A Dráva Európa egyik legtisztább vizű folyója, ahol a magyarországi halfajok 2/3-a megtalálható. A program során a terület természeti értékeit ismerhetik meg a résztvevők, szerencsés esetben az ártéri madárvilág képviselői – szürke gémekek, nagy kócsagok, ritkán jégmadár és rétisas is a szemünk elé kerülhet. Információ és jelentkezés: www.helian.hu

Augusztus 28.: Denevérest Abaligeten

Az esti program keretében a denevérek különleges és titkokkal körüllengett világát ismerhetik meg a látogatók szakavatott denevérkutató segítségével. Az Abaligeti-barlangnál hálóval befogott denevéreket lehet közelről megnézni, ismerkedve a fajok egyedi jellemzőivel.

Helyszín, időpont: Abaligeti-barlang, 20.00 óra. Ingyenes program.

Augusztus 29.: Megemlékezés a mohácsi csata 495. évfordulóján

Az 1526. augusztus 29-i mohácsi csata helyszínén, Sátorhely határában elterülő emlékhely több mint 1700 katona végső nyughelye. Az évforduló napján a csatában elesett hősökre emlékezünk.

Helyszín: Mohácsi Nemzeti Emlékhely. Részletek a programot megelőzően honlapunkon: www.ddnp.hu

A programok résztvevőire a mindenkor érvényes koronavírus-veszélyhelyzettel összefüggő szabályok érvényesek.

A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készülhet. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 30/405-4571, 30/377-3388

E-mail: wodtke@ddnp.hu, komlos@ddnp.hu

www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú e-mailben! Köszönjük!